

SLOVENSKI GOSPODAR

Let ljudstvu v pouk in zabavo.

Praznik narodnega ujedinjenja v Mariboru.

Prijetno, toplo, uprav vigradno vreme je v nedeljo, dne 15. decembra sedelovale, da se je jugoslovanski praznik v Mariboru izvršil nad vse veličastno. Nemčurji so se zadnje dni preteklega tedna že radovali, češ: v nedeljo bo dež in sneg preprečil jugoslovanske slavje. Toda v nedeljo je solnce sipalo tople svoje žarke na Maribor in okolico, kakor da bi se tudi ono hotelo radovati z nami Jugoslavlani. Nemci in nemčurji in vsi drugi mrkogledneži so rekali: »Tudi Bog je postal Jugoslovan, ker je dal Jugoslovanom tako krasno vreme«. Vsa slavnost se je vršila res tako sijajno in v vzornem redu, da si lepše misliti ne moremo. Maribor še ni videl toliko ljudstva, kakor ta dan.

Naši slavnosti je prisostvovalo okoli 30.000 ljudi. Okoli 30 okinčanih vozov se je iz okolice pripeljalo ta dan v Maribor. Mnogo hiš je imelo trobojne zastave, še več bi jih bilo, ko bi se bilo moglo dobiti blago za zastave. Neštevilno okenj je bilo okrašenih z zastavicami, s cvetjem in zelenjem. Maribor je naenkrat spremenil svoje lice. Na ulicah sami slovenski ljudje, slovenska govorica, slovensko petje. Prav nič ni bilo tistega divjanja, ki smo ga bili navajeni ob priliki nemških prireditiv. Naši ljudje niso ne izzivali, ne rogovili, temveč so se obnašali tako, kakor se obnašajo olikani narodi, a ne germanski divjaki. Poseben sijaj so dale slavnosti: bakljada v soboto zvečer, cerkvena slavnost v baziliki Matere Milosti, slavnostni obhod in ljudski tabor pred Narodnim domom.

Bakljada.

V soboto, dne 14. dec., ob 5. uri zvečer, je godba mariborskega pešpolka otvorila bakljado. Nad 150 lučic je žarelo v vrsti, v zrak so žvigale rakete, godba je svirala slovanske koračnice, vojaštvo in občinstvo je proslavljalo ustanovitev svobodne Jugoslavije. Nad 10.000 ljudi je slavilo predvečer našega narodnega praznika na ulici. Pred okrajnim glavarstvom je spreved napravil sijajno podoknico poveljniku obmejne jugoslovanske armade generalu Maistru. Nemški Mariborčani so se čudili, kako je mogoče Slovence prirediti v Mariboru kaj tako sijajnega. Kdor je bil priča slovenski v soboto večer, si jo bo zapisal v spomin kot eno izmed najlepših in najprisrčnejših prireditiv v Mariboru.

Cerkvena slovesnost.

Bazilika Matere Milesti je bila v nedeljo dopoldne nabito polna vojaštva in vernikov. Zunaj cerkve pa so ogromne množice vojaštva in ljudstva prisostvovali službi božji. Kar stoji veličastna cerkev, še ni bilo zbranih krog nje toliko ljudstva in sicer v najvzornem redu. Sredi med stolpoma je plapola slovenska trobojnica. Ob pol 10. uri je stopil na pridiznice vojaški župnik, g. Rant, ki je na kratko opisal trpljenje Jugoslovanov v dolgi dobi 1100 let. Sedaj smo rešeni. Slovenci, Hrvati in Srbi smo ujedinjeni pod srbskim kraljestvom. Vsegamogočni naj ščiti naše kraljevino ter naj s svojo očetovsko roko rosi na njo svoj obilni blagoslov. Sv. mašo je služil tudi g. Rant. Na koru je sodelovala vojaška godba in pevski zbor dramatičnega društva. Po sv. maši se je zapela naša veličastna himna. Nato pa je č. gosp. Rant na cerkvenem pragu dal blagoslov vojaštvu in občinstvu.

Slavnostni obhod.

Po sv. maši se je pričel slavnostni obhod po ulicah. Na čelu spreveda so jahali 3 jezdec s pra-

puri SHS, njim so sledili konjeniki, general Maister, godba 32 mož, zopet četa konjenikov, infanterija, topništvo in gojenci vojaške realke. Vojaštva je bilo v sprevodu nad 1000. Na občinstvo je napravil nastop vojaštva, vzoren red in disciplina ter navdušenje, ki je vladalo med vojaškimi vrstami, utis, kakoršnega še ni napravilo nobeno slavje v Mariboru. — Infanterija je imela okrašene svoje puške z bršljanom in zastavicami; strojne puške, topovi in konji, vse je bilo v zelenju in trobojnicah. Zastava celjakega pešpolka in drugi vojaški prapori so bili sijajno okrašeni. Vojaštvo je sledil Narodni svet, zastopniki uradov, častniški zbor, dekleta v narodni noši, društva, med njimi nad 70 Orlov in Sokolov v kroju, šolska mladina, ki je navdušeno klicala »Živijo Jugoslavija« ter je pahljala z zastavicami. Nedolžna mladina je bila v velikem sprevodu ena najlepših točk vsega spreveda. Mladini je sledilo na tisoče in tisoče občinstva. Ob koncu spreveda pa cela vrsta okinčanih vozov iz bližnje in daljne okolice. Vse se je avrstilo in vse se je izvršilo v najlepšem redu. Za red so skrbeli dobroorganizirani reditelji. Spreved se je pomikal po že poprej določenih ulicah. Med sprevedom je krožil nad nami aeroplan, ki je bil okinčan s slovenskimi trobojnicami. Občinstvo ga je viharno pozdravljalo. Ves spreved se je vršil tako veličastno, da si tega prej ni nihče mti v duhu predstavljal. Občinstvo, ki se ni avrstilo v spreved, je stalo ob ulicah, kjer smo korakali, in je pozdravljalo z živijo klici in vsklikanjem vojake, mladino, društva in vse udeležence. Godba je igrala in glasile so se lepe narodne pesmi. Maribor je postal slovensko mesto. Nikjer ni bilo opaziti tistih, ki so nam grezili. Poskrili so se v svoje brloge. Omenimo še, da je vrlo sodelovala pri slavnosti godba iz Št. Patra niže Maribora. Po slavnostnem obhodu se je ljudstvo razvrstilo na obširnem prostoru pred Narodnim domom, kjer se je vršilo veliko ljudske zborovanje.

Ljudsko zborovanje.

V ulicah pred Narodnim domom je bilo razvrščeno vojaštvo, društva in ljudske množice, geteve čez 20.000 ljudi. Ljudsko zborovanje je pred Narodnim domom otvoril z navdušenim pozdravom načelnik mariborske posojilnice dr. Rosina, ki je med drugim rekel: Današnji dan je dan, ki ga je Bog naredil. Govorniki so ljudstvu govorili z balkona Narodnega doma.

General Maister je v vznesenih besedah proslavljajal uresničenje naših starih želj in izpolnitev našega upanja in hrepenenja po samostojni Jugoslaviji. Zahvalil je vsem, ki so k temu pripomogli, zlasti vrlim slovenskim vojakom, njih očetom, materam in sestram.

Dr. Verstovšek kot poverjenik Narodne vlade v Ljubljani prinesel je zbranemu ljudstvu pozdrave vlade, izrazil zahvalo junaskim Srbom, ki so prišli v naše ozemlje kot bratje, da nas branijo pred grabežljivo roko Lahov, da nam pomagajo se rešiti iz tlačanstva, ter da izvedejo ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Končno predlaga, da se odpošlje na regenta Aleksandra sledeča brzojavka: Regent Aleksander, Belgrad! Nebrojne množice obmejnih Slovencev, zbrane v Mariboru o priliki manifestacije ob ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev, iskreno pozdravljajo junaske Srbe ter izražajo vladarstvu ujedinjene kraljevine neomejeno zvestobo in udanost.

Dr. Lajnsic, okrajni mariborski glavar pozdravlja zbrani slovenski narod ne morda kot

špicelj s sablo ob strani in s svinčnikom v žepu, kakor nekdanji komisarji, ki so skrbno poročali neprijazni vladi vsako važnejšo besedo, ampak kot član naroda in zastopnik Narodne vlade. Glavarstvo bo delalo za blagor ljudstva.

Dr. Hohnjec omenja, da je vstal naš narod iz groba narodne smrti kot zmagovalc. Zbudila ga je svetovna vojna, ki je bila med nemštvom in slovanstvom. V tej borbi je bil na strani slovanstva ves omikani svet. V tej odločni borbi je zmagal Slovan. Zmaga Slovencev, Hrvatov in Srbov je naša Jugoslavija, vir našega narodnega življenja, naše sreče in našega napredka. V medsebojni slogi si izgradimo hišo naše nove, ujedinjene jugoslovanske domovine.

Dr. Leskovar je pozival zbrani narod, da se s hvaležnostjo spominja našega jugoslovanskega voditelja in prvoboritelja dr. Korošca.

Evald Vračko, župnik od Št. Ilja v Slogoricah je govoril v imenu obmejnih Slovencev, v imenu predtrdnjave in predstraže Maribora, v imenu obmejnega Št. Ilja, katerega so obmejni Slovenci trdno branili in čuvali skozi trideset let. Tudi med svetovno vojno sovražniki niso mogli zrušiti te trdnjave, čeprav so po nedolžnem vtaknili v zapor njene voditelje. Nemci so obračali, a Bog je obrnil. Prišlo je leto 1918 in most, ki so ga zidali do Adrije in ki bi naj imel v Št. Ilju glavne stebre, se je z velikim ropotom podr. S čim so Nemci grešili, s tem jih je Bog kaznoval. Leta 1914 so šentiljskega župnika zaprli kot srbofila, ker je bila baje srbska zastava v zvoniku šentiljske cerkve, kar pa ni bilo res. Toda, ker so Nemci hoteli tako, jih je Bog vslušal: 29. novembra 1918 smo obhajali v Št. Ilju Jugoslavijo in rez je vihrala naša zastava v obliki srbske zastave raz stolpa. In ker so nam leta 1914 očitali, da imamo pri sebi skrite Srbe, so se mi po slavnosti poklonili srbski častniki. Držali smo zvesto Št. Ilj. Če bi ga pa ne bili držali, Bog ve, kaj bi bilo v Mariboru.

Dr. Ravnik slavi praznik narodnega ujedinjenja, praznik zmage pravice na krivico, bratske slogo med Čehi in Jugoslavlani.

Dr. A. Medved povdarja, da naj ta naš narodni praznik s posebnim veseljem navdaja slovensko mladino, ki ima v Jugoslaviji lepo, veselo in srečno bodočnost pred seboj; nadalje slovenske žene in dekleta, ki so rabile ogenj plamenečega eduševljenja za veliko narodno vprašanje, za zjedinjeno Jugoslavijo; zlasti pa naj navdaja z veseljem naše hrabre vojake, ki naj še v bodoče sčitijo našo ljubo domovino.

Profesor Fava je v imenu jugoslovanskega delavstva izrazil veselje nad našim napredkom in narodnim ujedinjenjem. Slovensko delavstvo bo tudi v bodoče zvesto stalo na strani svobodne Jugoslavije.

General Maister je zaključil prelepo uspelo zborovanje s pozivom, naj slovensko ljudstvo vselej in povsod vzdržuje red in mir v čast jugoslovanskemu imenu.

Nedeljska slavnost v Mariboru, ki je bila tako veličastna, kakršne še Maribor ni videl, in je tudi ne bo v bližni bodočnosti, je bila za nas obmejne Slovence kot stražarje severne slovenske meje, dan zadoščenja za vse krivice in preganjanj, dan zmagoslavnega veselja in dan vstajenja k novemu življenju. Za naše stoletne tlačitelje ohole Nemce pa je bil ta sijajni jugoslovanski praznik dan zasluženega plačila. Živel slovenski Maribor! Živela ujedinjena Jugoslavija!

Rojstni dan princa Aleksandra se obha- ja danes v sredo zvečer v Mariboru. Ob pol 5 ih bakljada od domobranske vojašnice pred okrajno glavarstvo, kjer bo godba zasvirala srbsko narodno pesem, „Lepo našo domovino“ in „Hej Slovani!“ — V nedeljo ob pol 9 ih v frančiškanski cerkvi vojaška služba božja. Slovenci, Slovenke, udeležite se v velikem šte- vilu!

Prvo jugoslovansko ministrstvo.

Dan 15. dec. je bil za nas Jugoslovane vele- važen zgodovinski dan, zakaj dosežen je bil spo- razum med vsemi strankami v Jugoslaviji. Nova jugoslovanska vlada je sestavljena iz vseh strank. V njej je 11 Srbov, 4 Hrvati, 2 Slovenca in 1 bo- sanski mohamedanec. Novo skupno jugoslovansko ministrstvo je sestavljeno sledeče:

Za ministrskega predsednika je imenovan Srb Nikolaj Pašič, za njegovega namestnika Slovenec dr. Anton Korosec. Člani ministrstva so: Mini- ster za zunanje zadeve Hrvat dr. Ante Trumbić; minister za notranje zadeve Srb iz Hrvatske Sve- tozar Pribičević; vojni minister Srb general Rakić; finančni minister Srb Stojan Protić; minister za uk Srb Ljuba Davidović; pravosodni minister Srb dr. Drisković; minister za bogočastje katoliški Hr- vat dr. Jozo Sunarić; minister za poljedelstvo Hr- vat dr. Živko Petričić; minister za trgovino in e- brt Srb dr. Voja Veljković; minister za socialno politiko Hrvat Vitomir Korač; minister za železni- ce Srb Vulović; minister za javna dela Srb Miloš Kapetanović; minister za pošto in brzojav Srb dr. Lukinić; minister za prehrano in prehodno gospo- darstvo Srb Jovanović; minister za ustave in iz- enačenje zakonov Slovenec dr. Albert Kramer; za ministra za narodno zdravje bo pa pozneje ime- novan mohamedanec.

Pripomni se, da bodo v ministrstvu za bogo- častje trije oddelki s tremi glavnimi veroizpoveda- mi, in sicer oddelki za katoliške, za pravoslavne in za mohamedanske zadeve. Vsakemu teh oddel- kov bo načeloval pripadnik dotičnega veroizpove- danja.

Nova jugoslovanska vlada, ki je sestavljena iz vseh političnih strank, bo pritegnila k sodelovanju vse sloje prebivalstva, vsa plemena in verstva.

Naknadno se dne 16. decembra poroča iz Belgrada, da je ministrski predsednik Pašič od- klonil poziv, naj sestavi novo vlado. Za dne 17. decembra so bili poklicani k regentu Aleksandru načelniki posameznih strank. Z veliko verjetnostjo se sodi, da bo večji del ministrov Pašičeve liste prišel v novo ministrstvo. Rešitev krize se pričakuje te dni.

Wilson v Parizu.

Dne 14. decembra je prišel Wilson v Pariz. Francija in Pariz sta mu pripravila tako sijajen sprejem, kakršnega še Francija od Napoleonove dobe ni priredila nobenemu kronanemu ali ne- kronanemu vladarju. Med gromenjem topov in sviranjem ameriške narodne pesmi sta na pariškem kolodvoru sprejela Wilsona predsednik pariške ljudovlade Poincare in ministrski predsednik Kle- manso.

Na obed v slavnostni dvorani je bilo pova- bljenih 200 oseb. Francoski predsednik Poincare je imel na Wilsona napitnico, v kateri ga je po- zdravil v imenu Francije ter mu izrazil zahvalo Francije za ameriško pomoč. Poincare je naglašal, da more biti sklenjen mir, ki bo vseboval zado- ščenje za vse prestano trpljenje, mir, ki bo jam- čil, da bo v bodoče izključena vsaka nevarnost.

V odgovoru je rekel Wilson med drugim sle- deče: Ameriškemu ljudstvu je bilo že od začetka vojne znano, da mora biti izvojevana zmaga, vsled katere bi naj bil svetovni mir zasiguran, mir, ki bi tvoril temeljne podlage za svobodo in srečo vseh narodov na svetu. V mirovno pogodbo morajo biti sprejeta določila, ki ne bodo samo obsojala čine nasilstva in ropanja, ampak, ki bodo tudi taka, da bo slehernemu znano, da tistega, ki bi si kaj takega drznil, čaka sigurna in pravična kazen.

Zahrbtni napad koroških Nemcev.

V noči od 14. na 15. decembra so koroške nemške čete oborožene s topovi, strojnicami in ročnimi granatami zahrbtno napadle pri Grabštajnu blizu Celovca tamkajšjo srbsko postojanko. Po

daljšem boju je zmagala velika nemška premoč po številu in orožju. Nemci so zasedli Grabštajn ter vjeli okoli 300 Srbov. Mrtvih in ranjenih je baje 45. Tudi na nemški strani je precejšnje število žrtev, a Nemci previdno molčijo o svojih izgubah. Nemci bi sedaj tudi radi celo zadevo olepšati in trdijo, da njih ne zadene nikaka krivda. Praviijo, da se je zgodila »neljuba pomota v temni, megleni noči«. Seveda se ententa (četverospozazum), kateri pripadajo srbske čete, ne bo dala preslepiti po teh nemških zavijanjih ter bo gotovo koroške Nemce tako kaznovala, da bodo svoj zahrbtni na- pad bridko obžalovali.

Čehoslovaki rešujejo svojo zemljo.

Čehi so dosedaj zasedli že skoro vse dele ta- kozvane Nemške Češke, razun ozkega pasa ob ba- varsko-saški meji. Na Ogrskem so se Čehoslovaki polastili že toliko ozemlja, kakor je Moravska. Mesto Nitra je že v čehoslovaških rokah. Čete če- hoslovaškega generala Brezine se bližajo mestu Košice (Kaschau).

Odnosaji med Nemško ljudovlado in Poljsko ukinjeni.

Dne 15. decembra je v imenu poljskega mi- nistrstva za zunanje zadeve izročil dr. Karel Bader noto grofu Kesslerju, v kateri poljska vlada z ozirom na dogodke v Gornjem Ostu izraža svoje prepričanje, da so vsa nadaljna pogajanja z Nemci brezpomembna. Vstred tega je poljska vlada prisil- jena, da takoj ukine diplomatske zveze z Nemško ljudovlado. Zaprošil je nemškega zastopnika, da nemudoma z osebjem poslanstva vred zapusti lju- dovlado Poljsko. Graf Kessler je izjavil, da v bliž- njih urah zapusti meje Poljske.

Beda v Nemški Avstriji.

V nemškem dunajskem listu čitamo: »Da bo rodil konec vojne brezposelnost na vseh poljih, smo prej vedeli. O takem obsegu, ki ga brezpo- selnost sedaj zavzema v vrstah različnih slojev, pa seveda nismo mogli sanjati.« List plem pripo- veduje, da je med malimi naznanili listov razšir- jeno, vse polno ponudb za službe. Neki letalski stotnik se ponuja za šoferja, potem so visoki čast- niki mornarice, ki se ponujajo za razne službe, juristi, odvetniki itd. Na Dunaju je bilo pred voj- no 1600 odvetnikov; sedaj jih bo zadoščalo 400. Še hujše je z zdravniki. Kmalo pride tako daleč, da bo diplomiran zdravnik ceneje rezal kurja očesa, kakor operater kurjih oces. Vsi zdravniki zdravišiš in sanatorijev na jugu in na Češko-slo- vaškem so danes brez kruha in iščejo zavetja v Gradcu, na Dunaju itd.

In pri nas? Tu o kaki brezposelnosti ni niti govora. Nasprotno. Dela je na vseh koncih in krajih, a manjka nam ljudi. Ta se vidi zopet prav jasno, kaka sreča je za nas Jugoslovane, da smo kmetski narod. Blažena mati zemlja, ki nas redi. V njej je naša rešitev in sreča naše bodočnosti.

Revolucija v Italiji.

Iz Berna se dne 16. decembra poroča: V Mi- lanu je proglašena socialistična republika in samo- vladstvo slojev brez imetja. Na nekem shodu v Milanu je nastopil italijanski socialist Morgani proti italijanskemu zasedenju jugoslovanskega ozemlja.

Slovenci! Jugoslovani!

Dne 19. nov. 1918 je padel v Mariboru slo- venski dragonec Franc Vauhnik kot žrtev svoje ljubezni do jugoslovanske domovine. Naša dolžnost je, da tej prvi naši žrtvi v svobodni jugoslovanski domovini postavimo dostojen nagrobni spomenik. Zato se obrača podpisani NS na slovensko javnost s pozivom, naj omogoči s prispevki, da se izka- žemo žrtvi za našo svobodno domovino hvaležne. Darovi se naj pošiljajo NS v Mariboru (blagajnik prof. dr. Kovačič). — Narodni svet za Štajersko.

Genjenim naročnikom! Novo leto se bliža; treba bo zopet plačati list. Ker je zveza z Dunajem zdaj silno slaba in že n. pr. od poštno hranilnice celih 14 dni nismo dobili nobenih polo- žnic, zato letos ne bomo priložili položnic za pošiljatev naročnine. Položnice potrebujejo v sedanjih razmerah mnogokrat cele 3 tedne, predno pridejo v naše roke; medtem pa se

naročniki hudujejo na nas, dasiravno nismo nič krivi. Letos torej si kupite denarno nakaznico in nam po nji pošljite naročnino. Nakaznice morate dobro izpolniti. Natančno napišite ob- robu svoj naslov; to je: ime, kraj prebi- vanja in pošto, da ne bode zmot. Denar pošljite na naslov: Slov. Gospodar v Mariboru. Obenem napišite tudi poleg svojega imena, ali ste **star** ali **nov** naročnik, ker nam s tem silno olajšate delo in preprečite zmote pri pošiljanju lista. Ker se nam okoli novega leta delo silno kupiči, zato prav uljudno prosimo cenjene naročnike, da nam začnejo naroč- nino takoj zdaj pošiljati, da ne pride ob novem letu vse naenkrat, kar bi ne bilo mogoče gladko opraviti. Slov. Gospodar stane za celo leto K 8.—, za pol leta K 4.—, za četrt leta K 2.—.

Sestanek načelnikov Kme- tijskih podružnic.

Kot pooblaščenec NS je sklical dne 30. no- vembra t. l. v Maribor osrednji odbornik Kmetijske družbe Lovro Petovar, sestanek načelnikov Spod- nještajerskih kmetijskih podružnic, Konjerejskih zadrug itd.

Ravnokar izbruhneli štrajk železničarjev je bil vzrok, da ni bila udeležba polnoštevilna.

Dolotil se je odsek, kateremu je naloga, da dobimo pravočasne in zadostne število plemenskih žrebcev.

Glede Kmetijskih podružnic veljajo sledeči ob- vezni sklepi:

1. Vse Kmetijske podružnice na Sp. Štajerskem imajo dne 1. januarja 1919 prijaviti svoj pristop k Slovenski kmetijski družbi v Ljubljani ter pre- nehajo s tem dnevom biti članice Kmetijske družbe Štajerske.

2. Imenike članov merajo podružnice najpo- zneje do 5. januarja 1919 poslati Slovenski kme- tijski družbi v Ljubljani kakor tudi obenem udnino za vsakega člana po 6 K.

3. Podružnice naj skličejo nemudoma občne zbornice, poberejo udnine, katera naj bo enotno za vsacega člana 10 K letno, tako, da se vpošlje 6 K vsrednji družbi in ostane 4 K podružnici za njene stroške, za pisarniške potrebščine in za ppravlilo raznega orodja itd.

Kakor hitro nastanejo zopet redne razmere, se lahke udnina zopet zniža.

Opozarja se na sledeče:

Vsak član debi družbino glasilo »Kmetovalce«, izvršten kmetovalski list. Dobavo raznih semen, gnojil, galice in nekatarih drugih gospodarskih po- trebščin ima izključno Slovenska kmetijska družba in se teh dobav deležni le člani družbe.

Slovenija za sedaj ne bo imela posebne Konje- rejske družbe in oskrbuje torej tudi vse konjereje- tikajoče se zadeve Konjerejska družba tako, da odpade članarina Konjerejske družbe in seveda tudi nje glasilo »Konjerejec«.

Naša častna dolžnost pa tudi je, da sedaj, ko smo dosegli svoj cilj in bomo organizirani v naši Slovenski kmetijski družbi v enotni jugoslo- vanski državi, da se število članstva posameznih podružnic zdatno zviša. Treba pa tudi je, da se baš sedaj strnemo v mogočno strokovno organi- zacijo kmetovalcev, da bomo lažje zacelili rane, zadobljene vsled grozne svetovne vojske.

Razne politične vesti.

Shod v Radgoni. Na Štefanovo, dne 26. dec., se vrši shod v Radgoni v Pistorjevi vojašnici, na- sproti pošti, blizu slovenske Marijine cerkve. Shod se prične ob 10. uri predpoldne. Povabljeni so v prvi vrsti Slovenci radgonske župnije, zlasti petero- izključno slovenskih vasij: Potrna, Dedonci, Žetin- ci, Zenkovi in Slovenska gorca, pa tudi Slovenci proti Apačam in Obralni kakor tudi prekmurski Slovenci sploh. Govorili bodo gg. dr. Slavič, ured- nik Žebet in drugi. Agitirajte za obilno udeležbo! Pridite nas obiskat tudi sosede iz lavantinske ško- fije Orli, Sokoli, dekleta v narodni noši!

Narodna svečanost v Ptuj se je dne 14. in 15. t. m. izvršila zelo slovesno. V soboto zvečer je bil veličasten obhod po mestu. V nedeljo je prihitelo od vseh strani ljudstvo iz okolice v mesto na vozovih in peš. Služba božja se je vršila pod milim nebom na trgu pred mestno hišo. Služil je je narodni mučenik g. Peter Žirovnik. Nato veli- častno ljudsko zborovanje. Z balkona mestae hiše

so govorili mnogim tisočem občinstva: poslanec Brenčič, dr. Jurčič in dr. Fermevc. V Belgrad se je poslala poklonilna brzojavka princu Aleksandru in kralju Petru.

Jugoslovanski praznik v Ormožu. V soboto, dne 14. t. m., smo slavili največji praznik, praznik ujedinenja SHS. Vse se je vršilo zelo svečano. Ob 10. uri je bila asistirana sv. maša, h kateri so prišla vsa društva iz daljne okolice, godba, šolski otroci in velike množice ljudi. Veličastno je donela naša lepa narodna himna »Lepa naša domovina«, ki se je pela prvič v ormoški cerkvi. Po sv. maši je bil krasen sprevod. Na čelu je bilo okrog 15 kmetovskih jezdecev, okrašenih s slovenskimi trakovi. Za njimi je korakala godba hardočkih gasilcev, pod vodstvom g. učitelja Serajnika. Tem so sledile žene in dekleta v narodni noši, častniki in uradniki. Tudi ormoške vojaške posadke ni manjkalo. Sprevodu so se pridružili gasilci, Sokol in Orel. Za temi se je vila nepregledna množica. Konec spreveda so tvorili zrebčarji na konjih. Ko je prišel sprevod nazaj na Glavni trg, so nastopili govorniki na okrašenem balkonu hiše g. Gomzi. Na steni Veseličeve hiše so bili napisani, kakor: »Čast Wilsonu!« »Slava dr. Kreku!« »Čast dr. Korošču!« »Živeli Slovenci, Hrvati in Srbi!« Govorili so: dr. Lašič, Lovro Petovar, župnik Bratušek in nadačitelj Rajšp. Godba je zasvirala več narodnih komadov.

Iz Prekmurskega. V Bakovcih in Krogu, vaseh ob Muri, vstric Bučecovec na Štajerskem, je hotel madžarski učitelj agitirati za Ogrsko. Zbomnal je ljudi skupaj v šolo in jih je nagovarjal v madžarskiščini, naj se ustanovi gospodarska zveza, da bi lažje dobili razne gospodarske potrebščine. Ljudje pa ga niso hoteli poslušati, ampak so mu rekli: »Mi hočemo Jugoslavijo, vaše madžarsščine ne potrebujemo.« Slovenci so tudi zahtevali, da je moral učitelj s stene vzeti ogrski grb, ki se je raztrgal. Torej tudi na Prekmurskem Jugoslavija napreduje. Zdej jim že ponujajo slovenske šole in po nekaterih šolah, kjer znajo učitelji slovenski, se že res slovenski poučuje.

Princ Aleksander za obmejne Slovence. Princ Aleksander je vzel poročilo dr. Korošca o položaju Slovencev na severni meji na znanje in se je živo zanimal za gibanje obmejnih Slovencev. Izjavil je, da bo vsa Jugoslavija pomagala, da se vse zahteve obmejnih Slovencev ugodno rešijo.

Tri jugoslovanska glavna mesta. Srbski kraljevič-regent Aleksander je izjavil Slovincu Hribarju, da bo vsako leto nekaj časa prestoloval v Belgradu, potem v Zagrebu in Ljubljani.

Iz obmejnih krajev. Pri določevanju naše narodne meje se moramo ravnati po čuti pravičnosti. Kaj zahteva pravičnost? Dati, pa tudi pustiti vsakemu svoje. Kdo naj daje? Tisti, ki je jemal, ropal, kradel! Ali smo Slovenci kradli otroke Nemcem in jih vlačili v svoje šole? Sme menda mi ropali posestva in potiskali svoje naseljence vedno višje proti Gradcu? Ali smo mi kradli Nemcem njihove pridige in jih vedno več slovenskih upeljavali v Lučanah, v Gomilici itd.? Vest nam nič tega ne očita, torej ne mi, ampak nemški sosed bo nazaj dal, kar je krivično odvezel! Dal bo hiše, ki so jih Slovenci zidali, Nemci pa prebarvali: dal bo cerkve, ki so slišale nekaj slovenske pridige, četudi zdaj več ne doni tam slovenska beseda. A dal bo i nazaj otroke, katerih starši so bili Slovenci, četudi so ti otroci že dorasli in govorijo nemški, kri njihova pa je slovenska. Kar je ukradenega, oropanega, vse nazaj, četudi je z nemško barvo prebarvano, pa je lastnina slovenskega naroda. Drugič pustite vsakemu svoje! Mi Nemcu i-tak pustimo njegove res nemške kraje, zahtevamo pa, da se pusti naša last pri miru. Mejnike, ki so jih prestavljali zadnjih 50 let, bodo že morali Nemci zopet pobasati in jih malo nazaj prestaviti. Tako zahteva čut pravičnosti.

Slovenski denar v slovenske posojilnice! Ljudstvo zadnji čas povsod dviga svoj denar iz nemških in nemškutarških sparkas in Vorschusskass, ker jim ne zaupa več svojega denarja. Sedaj pa se tudi vidi, koliko denarja slovenskega je bilo naloženega v nemških zavodih. Znašal je na milijone. Ves ta denar se steka sedaj v slovenske posojilnice. Najbolj je opazovati to gibanje v obmejnih krajih. Tako na primer oblega sparkaso v Radgoni vsak dan stotine ljudi, ki same dvigajo svoj denar in ga nosijo v gornjeradgonsko posojilnico tako, da sparkasi že primanjkuje denarja in izplačuje le po 200 K na vsako knjižico. Nemci se torej ne bodo več mastili s slovenskim denarjem.

Poljčanski Pepi Mahoritsch je pred kratkim kar pobesnel. V razgovoru s svojimi gosti o naši Jugoslaviji se je tako razvnel, da je začel razbijati

po šipah svojega hotela in si je pri tem tamburjanju vse roke porezal. Klicati so morali zdravnika, da je polnokrvnemu Tevtonu iz našega hrvaškega Zagorja rane šival. Pravijo, da je po tem puščanju možu odleglo — Da, Pepi, časi so minuli, ko si ti in tvoja garda kraljeval. Malo si se že poboljšal. Tvoj spakedrani napis je že izginil; tudi g. Zima in Bregar prideta počasi k pameti. Gospod Novosad, kaj pa Vi? Ali imate Vi Vašo apoteko res samo za Nemce? Poboljšajte se! Drugeče bomo krtačili!

Nemški listi pišejo, da se je naša slavnost v nedeljo klaverno obnesla, da smo ljudi prisili na slavnost, da so se vršili pretepi in nemiri, da je v celem mestu viselo samo pet zastav itd. Na te nemške laži ne bomo odgovarjali. Vprašamo samo one tisoče in tisoče občinstva, ki je prisostvovalo slavnosti: kako plačilo zasluži človek, ki tako nesramno laže v javnost? Petdeset bi se mu jih moralo naštet, pa ne z leskovko, ampak z drugim orodjem, nato pa bi se ga moralo izgnati iz Jugoslavije! Okrog 30 000 ljudi je pričal, da se je naša slavnost nad vse sijajno izvršila. Mariborska okolica je neprisiljeno pokazala, da je v jedru slovenska in da hoče taka tudi ostati. Nemce jezi krasen uspeh naše prireditve, zato pa lažejo na vse pretege. Nemci vztrajno skrbijo za to, da se v naših krajih udomačuje prislovica: Laže kakor Nemec.

„Tudi Bog je postal Jugoslovani“, tako je zaklical v nedeljo nek mariborski Nemec, ko je bilo vreme tako sijajno lepo. Nemci so nam želeli slabega vremena, a v nedeljo je ves čas ljubo solnčice sipalo tople žarke na Jugoslovane, kakor v solnčni vireni. V ponedeljek pa je že zopet bilo nemško vreme.

Za nadzornika mariborske mestne policije je namesto vpokojenega Neessnerja imenovan nadstražnik Raab. Novi nadzornik je rodom Gornještajerc in je že opetovano izjavil, da ne mara biti podanik Jugoslavije. Svoje culice pa še ni zvezal.

Lužički Srbi, ostanki velikega slovanskega plemena v južnoizhodni Nemčiji, so, kakor se poroča iz Draždan, proglasili svojo samostalnost. Slovan gre povsod na dan!

Predsednik portugalske ljudovlade umorjen. Iz Lizbone, glavnega mesta Portugalske, se poroča, da je bil predsednik portugalske ljudovlade Sidonij Paes dne 15. dec. na kolodvoru v Lizboni umorjen. V trenutku, ko je predsednik nameraval stopiti v vlak in se odpeljati v mesto Oporto, je od dal doseđaj neznan morilec tri krogle iz samokresca na predsednika. Ena krogla je zadela predsednika v pljuča, ena pa v jetra. Kljub smrtnima ranama je predsednik Paes bil pri življenju in pri popolni zavesti še tudi tedaj, ko so ga že spravili v bolnišnico. Razjarjena množica je morilca, koje ga ime še ni znano, na licu mesta do smrti pretepla. Njegovega spremljevalca so komaj ubranili, da ga razjarjena ljudska množica ni takoj ubila. Paesov naslednik bo baje general Tamagani.

Ukradeno zlato Nemčija vrača. V smislu pogodbe o premirju je Nemčija od tistega zlata, ki sta ga Rumunija in Rusija morali plačati nemški državni banki, morala Francoski poslati 93 533 kg v vrednosti 46 milijonov frankov. Nemci bodo morali vrniti še marsikaj, kar so ukradli ali oropali.

Turčija pred državnim bankrotom. Londonskim listom se poroča iz Carigrada, da bo Turčija vsled prevelikega zadolženja napovedala v bližnjih dneh državni bankrot.

Prihodno nedeljo v Hoče pri Mariboru na ljudski shod!

Tedenske novice

Členjem naročnikom, ki so poslali denar zadnje 3 ali 4 tedne po položnici, javimo, da še mi tistega denarja večinoma dozdaj nismo dobili. Zato tudi nismo mogli poslati lista.

Koledar za slovenske vojake letos ne izide. — Dobil se bo v Cirilovi tiskarni čez nekaj časa samo stenski koledar za pisarne na trdem kartonu.

Božične in novoletne razglednice ima v bogati izbiri na prodaj Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Posojilnice in obrestna mera. V posojilnicah je silno veliko denarja, tako da posojilnice ne vedo, kam z njim. V Ljubljani se je vršilo posvetovanje zastopnikov vseh slovenskih posojilnic, kjer se je sklenilo priporočiti vsem denarnim zavodom, da znižajo obrestno mero za hranilne vloge s 1. jan. na 3%, ker bi drugače posojilnice trpele občutno škodo. Tudi mi priporočamo, da denarni zavodi to res storijo.

Čehi ne prevzamejo vojnega posojila. »Narodni Listy« poročajo, da je nemškoavstrijski politik baron Beck skušal posredovati pri češki vladi, naj Čehi prevzamejo vsaj del avstroogostskih vojnih posojil. Čehi pa so odločno izjavili, da ne prevzamejo plačevanja vojnih posojil, ki so jih najeli Nemci in Madžari za nadaljevanje vojne proti volji Slovanov.

Dr. Lampe. Dne 16. t. m. je umrl v Ljubljani po daljšem bolehanju ljubljanski kanonik in bivši namestnik dež glavarja, dr. Evgen Lampe, star 44 let. Dr. Lampe je bil talentiran mož, učenec dr. Kreka. Zadaja leta pa ga je nesrečna Šušteršičeva politika spravila na stranpota. Svetila mu nebeška luč!

Iz politične službe. Okrajni tajnik Martin Zelenko je nastavljen za okrajnega tajnika pri okrajnem glavarstvu v Brezicah.

Za Vauhnikov spomenik so darovali: P. Borač iz Dalmacije »mesto venca na grob nepozabni Avstriji« 10 K, Jak. Cajnkar, župnik v Središču 10 K, M. Vauhnik, nadačitelj pri Sv. Marku, svojemu nečaku 25 K, Jože Kolman ml. v Slivnici pri Mariboru 50 K.

Za narodni davek je nabrala Trezika Zemljič v občini Črešnjajci 260 K. Kje pa so druge občine? Nekatera dekleta si ne upajo iti pobirat, ker se še vedno bojijo nemčurjev. Ta strah je prazen. Nemčurjev nimamo več. Prejšnji Wratschki se že plšejo Bračko, iz Wratscha so postali Vreča, iz Jageritsch-ov Jageriči, iz Kowatschitschev Kovačiči itd. Zato pa dekleta le ni plan in pobirajte narodni davek!

Občeslovensko obrtno društvo ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 22. dec., ob 3. uri popoldne, v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo odpora 2. Vprašanja bodočnosti bolniških blagajin in zavarovanje delavcev proti nezgodam. 3. Vprašanja ustanovitve meščanskih šol obrtno-trgovske smeri. 4. Vprašanja trgovske zbornice v Ljubljani. 5. Glede električnega toka iz Fale. 6. Vprašanja koncesioniranih obrti. — Odbor.

Vsi jugoslovanski državljani, ki se nahajajo na Dunaju, naj se zglasijo v uradnih prostorih jugoslovanske konzularne agenture v I. okraju, Seilerstätte 30, 3. nadstropje, telefon 6194. Uradne ure so od 9.—12 in od 3.—4. — Dr. Peter Defranceschi, konzularni agent.

Objava. Oni prosilci mesta Maribor, ki so se svoječasno prijavili v mestni občini Maribor za seno in slamo naj pridejo vsaki četrtek v pisarno okrajnega prevzemalca za krmno, Silerjeva ul. 10, kjer dobijo nakaznico za seno ali slamo. Prinesejo naj seboj denar za istoj sicar ne kot do sedaj seno po 47 K in slama 34 K, ampak seno po 38 in slama po 25 K. — Maribor, dne 12. dec. 1918. E. Konjedic, okr. prevzemalec posredovalnice za krmno v Celju.

Mariborski Orel je imel v tvek, dne 10. dec. v uredništvu »Straže« sestanek, na katerem se je izvelo začasno predsedstvo in načelstvo. Orel se je v nedeljo udeležil v uniformi slavnostnega obhoda po ulicah. Odsek bomo na novo poživili. Prosimo in vabimo mladeniče, da se pridružijo naši kršč.-socialni telovadni organizaciji. Oglasiti se je treba v uredništvu »Straže.«

Poziv vsem brezposelnim! Narodna vlada SHS v Ljubljani je sklenila, da je urediti na vseh okrajnih glavarstvih in mestnih magistratih avtonomnih mest na ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani evidenco brezposelnih delavcev, delavk, nastavljenec in nastavljenek. V to vrsto se ustanove posebni evidenčni uradi za brezposelne na okrajnih glavarstvih in mestnih magistratih. Vsak brezposelni delavec, delavka, nastavljenec in nastavljenka se naj od 9. decembra t. l. dalje do preklica oglasi osebno ali pismeno pri svojem okrajnem glavarstvu ali magistratu v evidenčni pisarni za brezposelne in odda tam naslednje podatke: svoje ime, bivališče, domovinsko občino, rojstno leto, poklic, od kdaj brez posla, kje, v katerem obratu nazadnje zaposlen in s kako plačo, kdaj odpuščen od vojakov, izobrazba v stroki, dovršene šole, znanje jezikov, druge sposobnosti, za kakšno službo pripravljen. Morebitne pritožbe je javiti poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani, oddelek za brezposelnost.

Poziv. V petek 12. julija 1918 popoldne med 2. in 3. uro je na desnem bregu Drave v Zgor. Pobrežju pri brodu padel šestletni deček Oton Eiletz v Dravo in utonil. Priče te nesreče bili ste dve ženski, ki ste čakale na čoln, govorili slovenski in še nekega slučajno mimogredočega moškega pozivljali, da naj reši dečka smrti. Ker sumničijo nekega družega dečka, da je on nalašč pahnil Eiletza v Dravo, pozivljate se te dve

ženski, da naj raznana njuni naslov okrajnemu sodišču v Mariboru, odd. VIII, ali pa orožniški postaji njenega bivališča, da ju bode zamoglo sodišče kot svedokinja zaslišati. Gre se za to, da ne bode nihče krivice trpel in se celi dogodek razjasnil.

Ne zlorablajte Wilsonovega imena. Nedvomno je Wilson največji mož našega časa, ki se mu imamo zlasti tlačeni narodi zahvaliti, da je strl nemško nadutost. Bodi nam častno njegovo ime! Protestiramo pa zoper to, da se njegovo ime daje krčmam, seveda, da bi njegovo ime bolj vabilo pivce. V nekem kraju na Sp. Štajerskem, kjer je pijanstvo posebno v časti, je dobil ime »Wilson« največji pijanec celega kraja. Sramota! Veliki Wilson je trezen človek in celo abstinent, posnemajmo ga Slovenci rajši v toli potrebni treznosti, drugače bomo zapili svojo Jugoslavijo in pamet. Žalostni izgredi zadnjega časa so v zvezi s popivanjem in nam ne delajo časti. Slava treznemu Wilsonu! — Trezni častilci Wilsonovi.

Prevoz oboroženih češko-slovaških legij skozi Nemško Avstrijo. Te dni prevažajo en armadni zbor češko-slovaških legij iz italijanske fronte preko Nemške Avstrije domov. Prevažanje bo trajalo 12 dni. Češko-slovaške legije se bodo vozile popolnoma oborožene in v spremstvu italijanskih oficirjev. Nemško-avstrijski urad za vojne zadeve razglasa, da se morajo te čete smatrati za ententine čete, ki imajo pravico, da se v smislu pogojev premirja vozijo neovirano skozi Nemško Avstrijo. Zato se ne smejo na noben način nadlegovati.

Nadvojvoda Franc Karel Salvator umrl. Na gradu Wallsee je umrl v 26. letu svoje starosti nadvojvoda Franc Karel Salvator. Umrl je bil na fronti od izbruha vojne.

Velika brezposelnost v Nemčiji. Nemčija je neposredno pred veliko brezposelnostjo. Železna industrija, ki je bila odvisna od dobav iz Alzacije in Gornje Šlezije, je v nevarnosti, da bo morala ustaviti obrate. Zato bo v najkrajšem času, računa se, da še letos decembra, odpuščenih na milijone delavcev.

Kdo kaj ve? Ivan Lešnik, ki je služil pri saperski stotnji št. 2/13, se je izgubil dne 4. nov. 1917 pri prodiranju proti Piavi. Kdor bi kaj vedel, naj poroča njegovi ženi Mariji Lešnik, kmetici v Dobrovcih št. 26, pošta Hoče pri Mariboru. — Kdo kaj ve o Francu Zupanc, ki je bil okoli Ortlerja pri črnovojniškem peh. baonu IV, 3. komp, vojna pošta 486 in o katerem ni poročila od začetka oktobra letos, naj to blagohotno sporoči oskrbnici Antoniji Zupanc v Liboje, pošta Petrovče pri Celju.

Očeta in otroke v skupen grob. V St. Lovrencu na Dravskem polju so pokopali očeta Martina Osenjak, sina in tri hčerke v skupen grob. Umrl so kot žrtev španske bolezni.

Gospodarske novice.

Slovenskim kmetom so hoteli Nemci odvzeti žito, ki ga imajo v mlinih na levem bregu Mure. V Lipnici je že bilo pripravljenih 10 tovornih avtomobilov, ki bi naj bili odpeljali žito slovenskih kmetov v Nemško Avstrijo. Slovenski general Maister je nemško nakano pravočasno preprečil. Hvala mu!

Oderuške cene. Po nekaterih trgovinah z usnjem prodajajo podplate po naravnost oderuških cenah. Podplati za ene čevlje stanejo po 20—30 K. Tovarnarja pa stanejo, kakor trdijo strokovnjaki, z blagom in delom vred samo 6—8 K.

Usnje in podplati. Mariborsko okrajno glavarstvo ima več vagonov usnja in podplatov za kmetško in delavsko ljudstvo na razpolgo. Občinski uradi naj takoj naznanijo glavarstvu v Mariboru (soba št. 20, II. nadstropje) koliko usnja in podplatov potrebuje prebivalstvo v občini. Usnje in podplati se lahko izročijo v podrobno razprodajo tudi trgovcem. Razprodajo pa mora nadzorovati okrajni zastop ali občina. Prodajati se sme samo za uradno določene cene. Posestniki, ki do 31. decembra oddajo predpisano množino žita, imajo pravico zahtevati kot nagrado pol kilograma usnja in pol kg podplatov za 100 kg oddanega žita.

Najvišje cene za klavno govejo živino. Poverjenstvo za prehrano NV v Ljubljani je dne 27. nov. določilo sledeče najvišje cene za govedo in teleta in sicer za kilogram žive teže: Voli: I. kakovost 4.50, II. 4 K, III. 3.75, IV. 3.50. Krave: I. 4.10, II. 3.70, III. 3.50, IV. 3.30. Telice in biki: I. kakovost 4.30, II. 4 K, III. 3.70, IV. 3.40. Teleta: I. 6 K, II. 5 K. Naredba je veljavna od 27. nov. nadalje do preklica.

Konjerejcem. Po naročilu Slovenske kmetijske družbe se vrši dne 30. decembra t. l., ob 10. uri predpoldne v prostorih Narodnega sveta v Mari-

boru (okrajno glavarstvo) zborovanje konjerejcev Spodnje Štajerske.

Promet s plemensko govejo živino in z govejo živino v gospodarske namene je v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani prost.

Mast za železničarje. Okrajno glavarstvo v Mariboru naznanja: Nastavljenci južne železnice vseh mariborskih službenih mest in svoji, kakor oni na progah Maribor-Sinčaves, Maribor-Špilje, Špilje-Ljutomer, Maribor-Središče, Maribor-Store morejo od dne 18. t. m. dobivati mast pri oskrbovalnem skladišču južne železnice v Mariboru brez nakaznic in sicer za osebo 40 dkg po 36 K 1 kg. To množino masti je dala Narodna vlada SHS v Ljubljani kot priboljšek uslužbenecem južne železnice.

Cene mesa. Za nadrobno prodajo govejega in telečjega mesa se določajo za vse pokrajine v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani nastopne najvišje cene:

goveje meso, sprednje	K 6.20	za kg s priklado;
goveje meso, zadnje	K 8.—	za kg s priklado;
loj	K 6.—	za kg;
jezik	K 8.—	za kg;
pluća	K 1.20	za kg;
telečje meso, I. vrste	K 10.—	za kg s priklado;
telečje meso, II. vrste	K 9.—	za kg s priklado.

Cene za mleko. Komisar za prehrano za Slov. Štajer pojasnjuje, da velja cena 1 K za liter mleka samo za preskrbo mesta Maribor. Drugod ostane cena pri pridelovalcu 50 v, pri dostavi mleka na zbirališče oziroma odjemalcem pa se določa na 70 v za liter.

Oddaja sena in slame. Za okrajne prevzemnike sena in slame so določeni nadalje gg.: Miloš Oset, trgovec na Muti, za sodni okraj Maribor; Edmund Konjedić, veleposestnik v Mariboru, za sodne okraje Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica, Ptuj in Ormož; Franc Oset, trgovec na Vranskem, za sodni okraj Komjice; Franc Stanjko, posestnik v Ljutomeru, za sodna okraja Ljutomer in Gornja Radgona. Ti posodje prevzamejo ali sami v svojih skladiščih ali pri svojih nabiralnicah, ki ostanejo iste kakor doslej, seno in slamo po dosedaj veljavnih cenah (K 25.— za 100 kg sena in K 18.— za 100 kg slame); nakladanje doma in pristojbina za privoz posebej. Seno in slamo bo plačevala sedanja štajerska deželna poslovavnica za krmila v Celju (Zadružna zveza) naravnost kmetovalcem. S prošnjami za seno, slamo, otrobi in druga krmila se je obračati pod istimi pogoji kot doslej v Gradec na Zadružno Zvezo v Celju.

Dopisi.

Maribor. Nedeljo zvečer je bil Anton Ribič, poddesetnik 87. jugoslovanskega pešpolka na vogalu Franc Jožefove in Rihard Wagnerjeve ulice ustreljen od neke vojaške patrulje, katero je v svoji pijanosti napadel z bajonetom. Že poprej je v družbi dveh tovarišev razsajal v neki gostilni v Franc Jožefovi ulici tako, da ga je morala patrulja izgnati iz gostilne, nakar je začel vnovič divjati in razsajati. Ko ga je zopet neka patrulja pozivala k miru, se je z bajonetom zakadil v poveljnika patrulje, nakar je ta bil prisiljen oddati strel, kateri je razgrajajočega vojaka v trebuh smrtno zadal. Slovenski fantje ne pijančujete.

Maribor. V petek, dne 20. decembra in naslednje dni se bodo pri tvrčki Adolf Himmler v Cvetlični ulici št. 18 prodajala jabolka — mašanke v zabojih. Cena 1 kg 1 K 60 v.

Sv. Urban nad Mariborom. Zopet je neizprosna smrt bridko zadela vrlo narodno obitelj Hauptmanovo. Dne 12. t. m. je na španski bolezni umrla soproga Vladimirja Hauptman, Terezija Hauptman iz ugledne obitelji Heričkove. Bila je komaj 14 dni poročena, ko je legla v hladen grob. Dva dni poprej je pa kruta smrt ugrabila tudi njeno sestro Nežiko. Hudo prizadetima obiteljima Hauptman in Heričko naše sožalje, obema prerano umrlima pa svetila večna luč!

Sv. Ana v Slov. gor. Umrl je dne 25. nov. po večletnem bolehanju, spreviden s sv. zakramenti, kmet v Ledineku Anton Rajšp v 58. letu. Naj v miru počiva!

Gornja Radgona. Tukaj in v okolici se je nabralo za stradajočo jugoslovansko deco 417.60 K, ki se je odposlalo na pristojno mesto. — NS v Ljubljani je darovala Posojilnica v Gornji Radgoni 500 K in za narodni davek okrajnemu glavarstvu v Ljutomeru 500 K.

Posojilnica v Gornji Radgoni naznanja, da zaradi shlepanja računov dne 20. t. m. prekine uradovanje. Po novem letu bo prvi uradni dan v torek po sv. Treh kraljih, to je dne 7. januarja. Med tem časom stranke pri Posojilnici ne morejo ničesar opraviti.

Hoče. V nedeljo, dne 22. dec. se vrši pri nas po rani službi božji poučni shod o Jugoslaviji, na katerem govori g. dr. Hohnjec. Zborovanje bo v šolskem poslopu, kjer bodo goverili in petje. — Isti dan bo pepoldne po večernicah v kaplaniji mladinski sestanek, kjer govori tudi dr. Hohnjec. Pridite v prav obilnem številu!

Ptuj. Shod, sklican po Narodnem svetu iz ptujkega okraja dne 24. novembra t. l., je soglasno sklenil odločno ugovarjati proti nasilnemu in brezpravnemu prodiranju Italianov na našem ozemlju. Mesto, da bi postali po končani vojski naši prijatelji, nastopajo proti svojim mirnim sosedom hujše in nasilnejše kakor najbolj kruti sovražniki.

Cirkovce. Na Štefanovo po večernicah v posojilniški dvorani zborovanje Kmetске Zveze. Govoril bo dr. Jos. Leskovar iz Maribora o Jugoslaviji in položaju.

Št. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 26. dec. po pozni sveti maši zborovanje Kmetске Zveze. Govornik iz Maribora bo govoril o sedanjem položaju.

Marnberg. Do svetovne vojske smo imeli za ta okraj dva zdravnika, oba Nemca. Teh eden se je preselil v Gradec (Liebenau), drugi v večnost. Po za Nemce tako klaverno končani vojni se drzneje zahtevati za to razpisano zdravniško mesto zopet Nemca. Torej niti sedaj nam v smrtni bolezni — drugače v tem kraju navadno zdravnika ne kličeje — ne privoščijo zdravniške pomoči, da bi se ubogi bolnik mogel razumljivo zmeniti z zdravnikom. Obmejni Slovenci, ali še ne spregledate? Ali še ne spoznate svojih neprijateljev, ki vam naravnost želijo prerano smrt?

Hajdina. Prihodnjo nedeljo, 23. t. m. popoldne ob polu 3. uri se vrši na Hajdini v Društvenem domu jugoslovansko zborovanje. — Govorijo na zborovanju gg. dr. Ivan Fermevc, predsednik Narodnega sveta v Ptuj, Mihael Brenčič, državni poslanec in vladni komisar okrajnega zastopa v Ptuj.

Konjice. Tukaj je umrl dne 13. t. m. veletržec g. Pavel Ogorevc mlajši. Bil je zaveden rodoljub. Svetila mu večna luč!

Konjice. V nedeljo, dne 29. t. m., se vrši v Konjicah za cel konjiški okraj veliko manifestacijsko zborovanje v proslavo Jugoslavije. Začetek ob 10. uri.

Špitalič pri Konjicah. Dne 13. novembra je po dolgi in mučni z angeljsko potrpežljivostjo prenašani bolezni umrla obče priljubljena in blaga Tončika Zidanšekova iz Škednja, sestra ravnatelja mariborskega deškega semenišča in bogoslovnega profesorja č. g. Zidanška. Teden dni pozneje pa je neusmiljena smrt ugrabila njenega brata Mihaela. Imel je špansko bolezen, kateri se je pridružilo otrpnenje srca. Kakor je živel v gledno, tako je tudi udan v božjo volje umrl. Ko so ga tolažili, da mu bo zopet boljše, je rekel: »Bo že boljše, ko bomo v nebesih.« Kako priljubljen in čistan je bil rajni Mihael, je pokazal njegov nad vse veličasten pogreb. Kondukt je vodil od hiše žalosti domači č. g. župnik ob asistenci župnika Florjančiča ter kurata Marzidovška iz Žit. Udeležili so se pogreba med drugimi okrajni glavar konjiški dr. Terstenjak, odvetnik dr. Anton Prus, Josip Ogorevc, oba iz Konjic, Josip Zidanšek iz Št. Jurja ob južni železnici, veletrgovec Oberski iz Oplotnice in še več drugih odličnih Slovencev in Slovenk ter nepregledna množica sorodnikov, prijateljev, znancev in sosedov. Obema blagima pokojnima svetila večna luč, ravnatelju Zidanšku, ki je v enem tednu izgubil sestre in brata, ter sploh bridko prizadeti obitelji Zidanškovi pa naše odkritosrčno sožalje!

Sv. Vid na Planini. Dne 28. nov. smo pokopali Melhiorja Tovornik, kmeta v Kladju, očeta slivniškega g. kaplana. Blagemu pokojniku večne plačilo!

Celje. V nedeljo, dne 22. t. m. bo popoldan ob 1/2 4. uri v vrtni dvorani »Belega vola« mladeniško zborovanje. Vsi dobromisleči celjski in okoliški fantje pridite. Pogovorili se bomo o važnih stvareh.

Trbovlje. Dne 29. grudna popoldne ob 3. uri se uprizoni v Društvenem domu »Krivoprisežnik«, narodna igra s petjem v 3 dejanjih.

Petrovče. Hranilnica in posojilnica ima dne 26. t. m. ob polu 10. uri dopoldne v občinski pisarni občni zbor z navadnim spredom.

Vransko. Občni zbor Kmetijske podružnice za vranski okraj se vrši v nedeljo, dne 22. dec. 1918 ob polu 3. uri popoldne v šoli. Na dnevnem redu je med drugim tudi posvetovanje zaradi pristopa naše podružnice k Slov. kmet, družbi v Ljubljani. Dolžnost vsakega zavednega kmetovalca je, udeležiti se tega zborovanja in prijaviti svoj pristop.